

వరణ్చరణ్చికలు

శ్రీబాబుజీ సత్సంగాలలోని
ఇన్ని భాగాలు

ఆరతి

ఆరతి అంటే- భక్తులు దైవానికిగానీ లేదా దైవంగా భావించే మహాత్ముని ప్రతిమకుగానీ లేదా సజీవులైన ఒక మహిమాన్విత సత్పురుషునికీగానీ అభిముఖంగా నిలబడి అందరూ కలిసి ఆయన సంకీర్తనలను సమిష్టిగా ఒకే స్వరంతో పాడుతూ, అర్పించే ఒక సామూహిక పూజావిధానం (ఆరతి సేవ). సాధారణంగా, సంగీతవాయిద్యాలైన చిరుతలు, తాళాలు, గంటలు మొదలైనవి ఈ సంకీర్తనకు సహకరిస్తాయి. సుగంధభరితమైన అగరుబత్తీలు, సాంబ్రాణి సహితంగా ఆరాధ్యమూర్తిని పూలమాలలతో భక్తి పూర్వకంగా అలంకరిస్తారు. తరువాత భక్తులు ఆరతిగీతాలను ఆలపిస్తూండగా పూజారిగానీ లేక భక్తుడుగానీ అయిదు వత్తులు గల నేతి దీపాలు లేదా కర్పూరంతోగానీ ఆరతి చేస్తారు. దీపాలతో చేసే ఈ అనుష్ఠానాన్నే ఆరతి అంటారు.

ఎక్కువమందికి, ఓ సామూహిక వాతావరణంలో సాగే ఆరాధన అనేక విధాలుగా ఉపయోగపడుతుంది. ఆ సామూహిక వాతావరణంలో, సంఘటిత భక్తిభావావేశం నిండి నిబిడీకృతమైన ఆ ప్రదేశంలో భక్తులు ప్రార్థించుకోవచ్చు. ఒకే తాళాన్ని అనుసరించి భక్తిగీతాలను ఒకే స్వరంలో అందరితో కలిసి సమిష్టిగా పాడుతున్నప్పుడు, భక్తుడు తన అహంకారపు పొరలను చేదించుకుని ఆ సంఘటిత లయలో సులభంగా

కలిసిపోగలడు. సమిష్టిగా పాడటమనేది పరివ్యాప్తమైన చైతన్య భావనను కలుగజేస్తుంది. ఆ భావనలో ఎవరికి వారు తమ వ్యక్తిగత స్వరాన్ని కోల్పోతారు. ప్రపంచానికి అన్యంగా ఉన్నామన్న భావన స్థానంలో తాము కూడా ఆ పూర్ణత్వంలో భాగం అనేటటువంటి ఎటుక వారి గ్రహింపులో లేకుండానే కలుగుతుంది. ఇంకా, ఆ ఉత్తేజభరిత సంఘటిత భావోద్వేగ తీవ్రతలో 'తాను వేరు' అనే ప్రత్యేకమైన గుర్తింపు సామూహిక చైతన్య ప్రవంతిలో కరిగిపోతుంది. దానితో పాటు ఇంద్రియాలన్నీ, దృష్టి- మనోహరంగా అలంకరింపబడిన విగ్రహమూర్తి మీద, వాక్కు- మేళతాళాలు, గంటలతో అందరిలో కలిసిపాడటంలో, ప్రూణేంద్రియం- సుగంధభరితమైన ధూపాలు, పుష్పహారాల పరిమళాలను ఆఘ్రూణిస్తూ... ఇలా ఆరతిలో గాఢంగా లగ్నమవడం వల్ల ఈ ఇంద్రియాలు భక్తుల హృదయాలలో ఒక రకమైన అలౌకిక, పరమానంద పారవశ్యాన్ని కలుగజేస్తాయి.

- పూజ్యశ్రీ బాబుజీ విరచిత "ఆరతి సాయిబాబా" (సాయిపథం పబ్లికేషన్స్, 1996) నుండి

శ్రీబాబుజీ, బోధన్, 2000

స్వర్ణశ్రీ: బాబా ఆరతిలో “ధక్ గయీ మేరీ రసనా” అని పాడుకుంటాం, అంటే “నేను మూగబోయాను” (“నా నాలుక అలసిపోయింది”) అని. నిజానికి, ఒకరు తమను తాము మరచిపోయినప్పుడు కలిగేటటువంటి ఆ విస్మృత భావాన్ని దాసగణు వ్యక్తం చేస్తున్నాడు. ఆయన కవిత్వాన్ని మేళవించి పాడుతున్నాడు కాబట్టి “మూగబోయాను” అనే పదాన్ని వాడాడు. కానీ అసలు ఆయన నాలుకెందుకు మూగబోయింది? ఎందుకంటే ఆయన మనస్సు స్తబ్ధమైపోయింది, ఆయన మరి మాట్లాడలేకపోయాడు. మళ్ళీ ఇది అటువంటిదే: మనం చదువుతున్నప్పుడు కూడా ఆరతి పాడుతున్నప్పుడు కలిగే అనుభూతే కలుగుతుంది. మనం ఆరతి పాడినప్పుడు కనీసం కొంతమటుకైనా, మన మనస్సులు విస్మృతమవ్వాలి. అదీ నిజమైన ఆరతి.

భక్తుడు: గురువుగారూ! మీరు శిరిడిలో ఆరతులకు వెళుతూండేవారా?

స్వర్ణశ్రీ: అవును, నేను ప్రారంభంలో ఆరతులకు వెళుతూండేవాడిని. నాకు ఆరతులంటే ఇష్టం, నేను వాటిని ఆనందిస్తాను. అలాగని నాకు ఆరతుల పట్ల అనురక్తి అంటూ ఏమీ లేదు. నిజానికి నేను ఆరతి ఇవ్వడం కూడా నాకు ఇష్టమే. బాబాకు సంబంధించింది ఏదైనా నాకు అభ్యంతరం లేదు. ఆరతులన్నింటిలోకెల్లా దాసగణు ఆరతులంటే నాకు ఎక్కువ ఇష్టం. ఒక విధంగా, నాకు “సాయి రహమ్ నజర్ కర్నా”తో ప్రారంభమయ్యే ఆరతి ఎంతో మనోహరంగా ఉంటుంది. అందుకనే, సత్సంగాలలో ఏమి చేసుకోవాలి అని అందరూ అడిగినప్పుడు, అన్ని ఆరతులూ అవసరం లేదు. మీకు కావాలనిపిస్తే, “సాయి రహమ్ నజర్ కర్నా” వరకు పాడుకోవచ్చు అని చెప్పాను. అది అప్పుడలా ప్రారంభమైంది, అంతేగానీ నేను దానిని నిర్దేశించలేదు.

భక్తుడు: గురువుగారూ, మీరు ఈ రెండు ఆరతులను ఎందుకని అంతగా ఇష్టపడతారు?

స్వర్ణశ్రీ: నాకు ఆ ఆరతులలోని ప్రతి విషయం నచ్చుతుంది... వాటిలో ప్రకటమయ్యే మొత్తం భావం... ఆ శైలి... దానిని వ్యక్తం చేసిన వారు... వారు దానిని వ్యక్తం చేసిన విధానం... ఇలా అన్నీ...

భక్తుడు: మీరు చెప్పేది దాసగణు మహారాజ్ గురించేనా?

స్వర్ణశ్రీ: అవును. దాసగణు మహారాజ్ గురించే. బాబా చేతుల మీదుగా ప్రసాదాన్ని తీసుకోవడానికి కూడా కాస్త సంకోచించిన ఒక సాంప్రదాయ బ్రాహ్మణుడాయన. అయినప్పటికీ ‘మసీదులో నేను చీపురును’ అని చెప్పడానికి సిద్ధపడ్డాడు. ఆ కాలంలో సాధారణంగా ఒక బ్రాహ్మణునికి, ముస్లింలు అంటేనే పరజాతివారు, కడజాతివారు, అంటరానివారుగా అనిపించేవారు. వారు ముస్లింలను తాకేవారు కాదు. అలాగే మసీదులో చీపురు కూడా అంటరానిదే. ఎందుకంటే అది మురికిని తాకుతూ ఆ దుమ్ము, ధూళిని ఊడుస్తుంటుంది. దాసగణు మహారాజ్ ప్రతీకగా ఇలా చెబుతున్నారు: “నేను ఇక్కడున్నది మీ పాదధూళి కోసమే లేక అనుగ్రహం కోసమే కాదు. నా దృష్టి వాటిపై లేదు. నీ భక్తుల పాదధూళిని ప్రోగు చేసుకోగలిగితే చాలు. ఇదే నేను చేసే పూజ, అదే నాకు ఆనందాన్నిస్తుంది”. ఇటువంటి వ్యక్తికరణలు చాలా ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు, “సాథీ ఆఖర్కా” (చివరి వరకు సహచరుడు), “రహమ్ నజర్ కర్నా”. వాస్తవానికి ఆయన వాడిన పదాలు ఇస్లాంకు సంబంధించినవి. ఒకవేళ ఆయనే గనుక హిందూ పద్ధతిలోనే వ్రాయాలనుకుంటే హిందీ పదాలను వాడి ఉండవచ్చు. “నజర్” అనే పదమూ, ఇంకా ఆయన వాడిన ఇతర పదాలు ఆయన పాండిత్యాన్ని కూడా తెలియజేస్తున్నాయి. మనోహరమైన ఆ అనుభూతి అందంగా వ్యక్తం చేయబడింది. ఆయన అలా అనుభూతి చెంది ఉండకపోతే అలా వ్రాయడం సాధ్యపడదు.

భక్తుడు: బాబాను ముస్లింగా గౌరవించడానికి “నజర్”ను (అనే పదాన్ని) ఎంపిక చేసుకున్నారా?

స్వర్ణశ్రీ: బాబా ముస్లిమేనని ఆయనకు గట్టి నమ్మకం. అందువల్ల ఆయన ముస్లిం పద్ధతిలో వ్యక్తం చేయాలనుకున్నాడు.

దానికనే ఆయన ఇస్లామిక్ పదాలను ఉపయోగపెట్టాడు.

భక్తుడు: ఇస్లాంపట్ల ఆయనకు గల గౌరవభావంతోనా?

గ్లోబుల్ గ్రోలు: ఆయనకున్న భక్తి వల్ల!! బాబా ఆయనకు సద్గురువు. దానిని నువ్వు “గౌరవం” అని చెప్పలేవు, అది భక్తి. ఎంత గాఢమైన భక్తంబే, బాబా మసీదులో ఆయన చీపురు కావాలనుకున్నాడు. దానిని నువ్వు గౌరవం అంటావా? అది చాలా తేలికైన పదం. బాబాను ఆయన గౌరవించలేదు, ఆయన కేవలం గౌరవించేవాడు మాత్రమే కాదు. అది అంతకన్నా (గౌరవం కన్నా) చాలా చాలా ఎక్కువ.

మీరు “ఆరతి సాయిబాబా” చదివారా? నేను అనుభూతి చెందిన కొన్ని విషయాలను అందులో వివరించడానికి ప్రయత్నించాను. పరిమితమైన నా స్వంత పరిధిలో “ఆరతి సాయిబాబా”లో వీటిపై వ్రాసిన వ్యాఖ్య ద్వారా ఈ రెండు ఆరతుల పట్ల నాకు గల అభిమానాన్ని పంచుకోవడానికి ప్రయత్నించాను. అసలు నేను వాటిని ఎందుకు ఇష్టపడతాను అనే దానికి గల అనేక కారణాలలో ఇది కేవలం ఒక అంశం మాత్రమే.

భక్తుడు: నరసింహస్వామిగారు “సాథీ ఆఖర్ కా”ను “చివరి క్షణాలలో సహాయం చేసేవారు” అని అనువదించారు.

గ్లోబుల్ గ్రోలు: నిజానికి, సాథీ అంటే “సహచరుడు/వెంటనుండేవాడు” అని; “సహచరుడు” అనేది ఖచ్చితమైన అనువాదం. బహుశా ఆయన (నరసింహస్వామిగారు) బాబాను ఉద్దేశించి సహచరుడు అనే పదాన్ని వాడటానికి ఇష్టపడి ఉండకపోవచ్చు. ఎందుకంటే, బాబాను సాథీ - సహచరుడు, స్నేహితుడు అనడం బాబాను అగౌరవపరచడంగా ఆయన భావించి ఉండవచ్చు. అందుకనే ఆయన దానిని “సహాయకుడు”గా మార్చి ఉండవచ్చు. అయినా, ఆయన అందుకే అలా చేశారా లేదా అన్నది నాకు తెలియదు. కానీ వాస్తవికంగా చూస్తే సాథీ అంటే “సహచరుడు”, ఆఖర్ కా అంటే “చివరి వరకు”. నిజానికి, కేవలం చివరలోనో లేక చరమావస్థలోనో కాదు. మొదటి నుండి చివరిదాకా ఆయన ఉంటారు. ఆఖరి సన్నివేశంలో వచ్చే తెలుగు సినిమా పోలీసులాగా కాదు- దానివల్ల ఎలాగూ ఎటువంటి ప్రయోజనం ఉండదు. అలా కాదు. మొదటి నుండి చివరి దాకా ఆయన (మన కోసం) ఉంటారు.

భక్తుడు: అందరితో కలిసి ఆరతి చేయడం వలన ఏదైనా అంతర్గత ప్రయోజనం ఉంటుందా?

గ్లోబుల్ గ్రోలు: అదో వ్యక్తికరణ మాత్రమే. అందులో అంతర్గత ప్రయోజనమంటూ ఏమీ లేదు. దానిని నువ్వు వ్యక్తం చేసేటటువంటి విధానం, అది నీకు ఎలాంటి అనుభూతిని కలుగజేస్తున్నది అనేదే అందులోని ఏకైక అంతర్గతమైన ప్రయోజనం. ఒకవేళ ప్రేమను మీరు స్వతహాగా వ్యక్తపరచలేనప్పుడు, మీకది తగిన వ్యక్తికరణ అని అనిపించినప్పుడు దానిని (అందరితో కలిసి ఆరతిని) చెయ్యండి. అందులో ఇబ్బందేం లేదు. అంతేకానీ తప్పకుండా చెయ్యాలని కానీ చెయ్యకూడదని కానీ లేదు. కొంతమందికి, “ఆరతి పాడుతుంటే బాగుంది, ఆరతి చెయ్యడం నాకు ఇష్టం. నేను ఏదో అనుభూతి చెందుతున్నాను, నాకు ఆనందంగా ఉంటుంది”- ఇలా అనిపిస్తుంది. అలాంటప్పుడు చెయ్యండి. అంతేగానీ బాబాకు ఆరతి అలానే చెయ్యాలి లేకపోతే ఆయన అనుగ్రహం మనపై వర్షించదని అనుకోవడం తప్పు. అది ఓ వ్యక్తికరణ మాత్రమే. దానిని అప్రయత్నంగా జరగనివ్వండి. మీరు స్వతఃసిద్ధంగా అలా వ్యక్తపరచలేనప్పుడు మీ చుట్టుప్రక్కల అందుబాటులో తయారుగా ఉన్నవాటిని ప్రయత్నించండి. మీకు తగిన దానిని ఎంపిక చేసుకోండి. ఉదాహరణకు, మీ స్నేహితునికి శుభాకాంక్షలు చెప్పాలనుకున్నప్పుడు, కవిత్వంతో కూడిన ఆలోచనగానీ, వాక్యంగానీ మీకు తట్టనప్పుడు ఏం చేస్తారు? మీరు ఒక షాపుకెళ్ళి రకరకాల కార్డులు చూస్తూ, కార్డులన్నింటిలో మీకు నచ్చింది, మీరు చెప్పాలనుకున్న భావం గలది దొరికేవరకు వెతికి దానిని ఎన్నుకుంటారు. దానిని కొని అతని పుట్టినరోజు నాడో, క్రిస్ మస్ కో, క్రొత్త సంవత్సరంనాడో, అది ఏదైనాగానీ అతనికి

(కార్డు) పంపుతారు. ప్రతి ఒక్కరూ వాళ్ళ ప్రేమను ఆరతులలో మాదిరిగానే వ్యక్తం చేయాల్సిన అవసరం లేదు. అందమైన కవిత్వం, చిత్రాలు, డిజైన్లు ఇలా ప్రపంచంలో వేరే పద్ధతులు చాలా ఉన్నాయి. మీకు బాగా సరిపోయే దానిని తీసుకుని ఉపయోగపెట్టుకోండి. బాబాకు మీ శుభాకాంక్షలు పంపించండి!

స్వరూపుణ్ణోః: బాబా ఆరతులు ప్రతి ఒక్కరికీ తెలియకపోవచ్చు. ఆ విషయం నాకు తెలుసు. కానీ అక్కడ కూర్చుని ఆనందంగా దానిని ఆస్వాదించడం, బాబాను పూజ్యభావంతో అలా చూస్తూ ఆరతిని వినడం, అదీ పాల్గొనడమే. ఆ భాష తెలిసినవాళ్ళు, మాట్లాడడం వచ్చినవాళ్ళు పాడితే పాడవచ్చు. అంతేగానీ ఆరతిలో పాల్గొనడమంటే ప్రతి ఒక్కరూ పాడాలని కాదు: అందరి మధ్యలో అక్కడ నిలుచుని, ఆ మొత్తం సందర్భాన్ని ఆనందంగా అనుభూతి చెందడం - అదీ ఆరతులలో పాల్గొనడమంటే. నేను అలానే అనుకుంటాను. ప్రతి ఒక్కరూ ఆరతి పాడాలని నేననుకోను. కానీ మీరు అక్కడుండటం, మీదైన మార్గంలో మీ ప్రేమను వ్యక్తం చేయడం నేను ఇష్టపడతాను. ఎందుకంటే అక్కడ ఉండటం వల్ల బాబాను ప్రేమించే మిగతావారితో కలవడమనే ప్రయోజనం కలుగుతుంది. ఎవరైనా వ్యక్తి వేరొక వ్యక్తిని ప్రేమించినపుడు, తన మాదిరిగా ఆ వ్యక్తిని ప్రేమించే వాళ్ళలో కలిసి ఉండటానికి ఇష్టపడతాడు. నన్ను ఇష్టపడేవాళ్ళు, నేను ఇంటి దగ్గర ఉన్నప్పుడు (అందుబాటులో ఉన్నప్పుడు), వ్యక్తిగతంగా కలుసుకోవాలనుందని నాకు చెప్తుంటారు. కానీ వీళ్ళే, నేను విగ్రహప్రతిష్ఠ కోసం వెళ్ళినపుడు అక్కడ వేలమంది ఉన్నప్పటికీ వాళ్ళు కూడా అక్కడ ఉన్నందుకు మరింత ఆనందంగా ఉంటారు. ఎందుకని? ఎందుకంటే వాళ్ళు తమలాగే ఇష్టపడే వారి మధ్యలో, తమలాగే ప్రేమించే సాటివారి మధ్యలో ఉన్నారు. ఎప్పుడైతే ఒకరికి ఇష్టమైన విషయం చాలా మందికి ఇష్టమైనపుడు, ఆ సమిష్టి ప్రేమ అక్కడ అంతటా వ్యక్తమవుతూ ఉంటుంది, అది ఆ ఆనందాన్ని మరింత పెంచుతుంది. ఆరతిలో ఏం జరుగుతుందంటే అక్కడ చాలామంది తమ ప్రేమను వ్యక్తం చేస్తూంటారు - ఎవరి పట్ల? మన ఆరాధ్య దైవం పట్ల! శిరిడిలో సమాధి మందిరంలో ఎవ్వరూ లేనపుడు బాబాను చూడటం అనేది ఒక విషయం, అందరూ భజనలు పాడుతూంటే, పూజారి ఆరతి చేస్తున్నపుడు బాబాను చూడటమన్నది మరో విషయం - ఇదీ మనకు ఆనందాన్ని కలిగిస్తుంది - కారణం మనకు ఆరాధ్య దైవమైన ఆయన అక్కడ ఎంతగానో ఆరాధింపబడుతున్నారు.

అప్పుడు నీకు ఎక్కడ చూసినా ప్రేమ, ఆ ప్రేమను వెలిబుచ్చడం, రకరకాలుగా ప్రేమను వెలిబుచ్చడం కనిపిస్తుంది. అది మీకు సంతోషాన్ని కలిగించాలి, మీ ఆనందాన్ని ఇనుమడింపజేయాలి. ఆరతికి వెళ్ళండి, అందరూ కలిసి ఆరతి చేసే విధానాన్ని ఆస్వాదించండి. చాలామందితో కలిసి ఉండటం కూడా మేలు కలిగిస్తుంది, అది మీ మనస్సుపై సత్ప్రభావాన్ని కలుగజేస్తుంది. సత్సంగం విషయంలో కూడా ఇది వాస్తవం. మనకు తెలియకుండానే కొన్నిసార్లు మనస్సులో ఆర్ద్రత లోపిస్తుంది. పదిమందితో కలిసుండటం వలన, అంతమంది ప్రేమ మధ్యలో కూర్చునుండటం వలన ఆ రసహీనత పోయి, ఆ చుట్టూ వున్న ప్రేమతో మన హృదయాలు ఆర్ద్రమవుతాయి. ఆరతిలోగానీ, సత్సంగంలోగానీ అందరితో కలిసుండటం ఇటువంటి ప్రభావాన్ని కలిగివుంటుంది. కాబట్టి ఇటువంటి ప్రభావానికి మీరు లోనై ఉండండి, సిద్ధపడండి. దాని ఫలితాన్ని పొందండి. సమిష్టిగా ప్రేమను వ్యక్తం చేయడంలో ఈ ప్రయోజనం వుంది. అందుకే నేను దానిని ప్రోత్సహిస్తాను.

స్వరూపుణ్ణోః: నువ్వు గొప్ప పేరున్న వ్యక్తివి (వి.ఐ.పి.) కావచ్చు, చాలా చాలా పేరున్న వ్యక్తివి (వెరీ వెరీ వి.ఐ.పి.) కావచ్చు - కానీ సాయిభక్తునివి కాలేవు. ఆ అహంకార రహిత భావన లేకపోతే ఒక భక్తునివి కాలేవు!! కబీరు, “మే రామ్ కా కుత్తా హూ!” అంటే “నేను రాముని కుక్కను” అంటాడు. ఆయన్ని ఆయన దానితో (కుక్కతో) పోల్చుకున్నాడు, దాసగణు బాబాతో - తన రామునితో తన సంబంధాన్ని అలా చెప్పుకున్నాడు. కానీ మనకు బాబా ఫోటోకు రెండు మూడు సార్లు నమస్కారం చెయ్యడం కూడా సమస్యే! “బాబాను ఒక స్నేహితునిగా ఎందుకు చూడకూడదు?” అని అడుగుతాం. నిజానికి కబీరు రామునికి స్నేహితునిగా ఉండి ఉండవచ్చు. కానీ ఆయన తనను రాముని కుక్కగా చెప్పుకున్నాడు. ఓ కుక్కలాగా-

కుక్కకు ఒక బిస్కెట్ వేస్తే తోక ఊపుకుంటూ వెళుతుంది, ఎప్పుడూ నీ చుట్టూనే తిరుగుతూ ఉంటుంది - కేవలం ఒక్క బిస్కెట్ కోసమే కావచ్చు - అలా భావించండి! “అతను నాతో అలా మాట్లాడాడు, నాకు కోపం తెప్పించాడు లేదా ఇతను నన్ను కొంచెం అగౌరవంగా చూశాడు!” అని ఎప్పుడు కూడా అహంకార భావనలు కలిగి ఉండవద్దు. ఇటువంటి విషయాలను పట్టించుకోవద్దు. మనం ఇక్కడికి ఎందుకు వచ్చాం? దాని మీద దృష్టి పెట్టండి! అహాన్ని గౌరవించడం లాంటి విషయాలు అక్కడ ఉండకూడదు. మీరు శిరిడీలో వున్నా బాబా ఫోటో ముందరున్నా అలానే భావించండి. ఆ భావం మీలో కలగాలి. దాసగణు మహారాజ్ “అపనే మన్జిద్ కా ర్ఘాడూ గణూ హై” (“గణూ నీ మసీదును ఊడ్చే చీపురు”) అన్నారు. ఎంత చక్కని వ్యక్తికరణ అది! ఆయన ఎన్నడూ బాబాకు ఎప్పుడూ ప్రక్కనే నిలబడుండే వ్యక్తిగత కార్యదర్శి కావాలనుకోలేదు, ఒక చీపురు కావాలనుకున్నాడు! ఆ భావం నాకెంతగానో నచ్చుతుంది. కబీరు దానిని ఒక రకంగా వ్యక్తం చేశాడు. దాసగణు ఇంకో రకంగా వ్యక్తం చేశాడు.

భక్తుడు: ర్ఘాడూ అంటే ఏమిటి?

స్వరూప్యజ్ఞాని: ‘ర్ఘాడూ’ అంటే చీపురు. నిజానికి అదొక అంటరాని వస్తువు. సాధారణంగా ఎవరూ దానిని తాకరు. భారతదేశంలో, ఒకవేళ ఎవరైనా దానిని ముట్టుకుంటే వాళ్ళు కనీసం కాళ్ళుచేతులన్నా కడుక్కోవాలి. ఇంట్లో అది ఒక అంటరాని వస్తువు. కానీ ఆ చీపురు మాత్రమే మసీదులోని బాబా పాదధూళినే కాకుండా, బాబా భక్తుల పాదధూళిని కూడా ప్రోగుచేసుకునే భాగ్యాన్ని కలిగివుంది. ఆ అదృష్టం, అవకాశం కేవలం చీపురుకు మాత్రమే వుంది. అందుకే ఆయన (దాసగణు మహారాజ్) దానిని ఎంచుకున్నారు. ఆ పాదధూళిని ప్రోగు చేశాక అది అక్కడే ఓ మూలన ఉంటుంది! ఎవ్వరూ దానిని తాకరు, అది అంటరానిది. అదీ (తను బాబా మసీదును ఊడ్చే చీపురుననేది) దాసగణు యొక్క వ్యక్తికరణ - మీరు దీనిని ప్రతిరోజూ ఆరతిలో పాడుతారు. కానీ కొంతమంది, “ఆయనెందుకు ఆరతిస్తున్నాడు, నేనెందుకు ఇవ్వకూడదు? రేపటి నుండి నేను ఆరతివ్వాలి!” లేదా “ఇక్కడ ఇంతటి ముఖ్యమైన వ్యక్తిని నేను సత్సంగంలో ఉన్నప్పుడు, అతను ఆరతినివ్వడానికి ఆయననెందుకు పిలుస్తున్నాడు?” అంటూంటారు. మళ్ళీ “అపనే మన్జిద్ కా ర్ఘాడూ గణూ హై” అని పాడుతుంటారు. అది ఎంత అర్థరహితమో కదా! అందుచేత ఆరతిని అర్థవంతంగా చెయ్యడానికి ప్రయత్నించండి! దాసగణు మహారాజ్ ప్రారంభంలో ఆచారాలు, సంప్రదాయాలలో ఎంతో సనాతనభావాలు కలిగివుండేవారు. ఎంతగా అంటే- బాబా వద్ద నుండి వచ్చిన పవిత్రజలాన్ని కూడా తీసుకోలేదాయన (త్రాగలేదు). ఆయన “నేను అగ్రకులానికి చెందిన బ్రాహ్మణుణ్ణి. ఆయన (బాబా) ముస్లిం” అనుకున్నారు. ఇంకా చాలా అడ్డంకులున్నాయి ఆయనకు. తరువాత ఆయన ఎంతగా పరివర్తన చెందాడంటే, భారతీయ సమాజంలో (ఆ రోజుల్లో) పాకీపని చేసేవారిని నిమ్మకులాలకు చెందిన వారుగా, అంటరానివారుగా భావించేవారు. వస్తువులన్నింటిలోకి పాకీపని చేసేవాళ్ళ పనిముట్టు - ఊడ్చడానికి వాళ్ళు వాడే చీపురు - అత్యంత అంటరాని వస్తువు. అందుకని ఆయన ఏమాత్రమూ ప్రాముఖ్యత లేని ఆ వస్తువు తను కావాలనుకున్నాడు. కాబట్టి ఇంకో రకంగా చూస్తే, సంకేతంగా తనను తాను సమాజంలో పాకీపని చేసే వారితో పోల్చుకున్నారాయన. చూడండి ప్రారంభంలో ఎలా ఉన్నారు, చివరికి ఎలా పరివర్తన చెందారు!!

“శ్రీశైవ్యరత్నము” గతసంచికల కొరకు <http://saipatham.saibaba.com/>

శ్రీసాయిబాబా సచ్చరిత్ర, ప్రబోధాలను సమగ్రంగా దర్శించడానికి www.saibaba.com ను సందర్శించండి.